

7/4859

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610 1703
Konu : Van Milletvekili
Nazmi GÜR'ün
Yazılı Soru Önergesi.

.../.../2012

17 Nisan 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.03.2012 tarih ve A.01.0.KKB.0.10.00.00/54882 sayılı yazınız.

Van Milletvekili Nazmi GÜR'ün, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu TBMM 7/4859 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, önergeye ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :

- Cevap Yazısı (3 Sayfa)

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN NAZMI GÜR'ÜN
T.B.M.M. 7/4859 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR :

Doğa Anadolu'da bulunan bazı Önemli Doğa Alanları çok sayıda canlı ve kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. Bu türlerin arasında nesli küresel ölçekte tehdit altında olan sürmeli kızkuşu (Vanellus gregarius), dikkuyruk (Oxyura leucocephala), toy (Otis tarda) ve Anadolu dağ turnası (Grus grus archibaldi) yer almaktadır. Bu alanlar arasında Bulanık, Malazgirt ve Ceylanpınar ovaları ve Van Gölü ve çevresinin bu türlerden ikiden fazlasına ev sahipliği yapmaktadır. Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yer alan bu Önemli Doğa Alanları geçtiğimiz 10 yıl içerisinde birden fazla tehdit ile bu özelliklerini kaybetme noktasına gelmiştir. Son iki senede ise Erzurum Ovası, Bulanık Malazgirt Ovaları, Muş Ovası ve Ceylanpınar Ovası doğal yapısını kaybetme veyahut özelliklerinin büyük bölümünü yitirme noktasına gelmiştir. Bu alanların kaybedilmesi nesli küresel ölçekte tehlike altında bulunan bu türlerin popülasyonlarında ciddi azalma, sürmeli kızkuşu ve Anadolu dağ turnası içinse yok olma tehlike anlamına gelecektir.

Bu bağlamda;

1-Nesli küresel ölçekte tehdit altından olan Sürmeli Kızkuşu, Dikkuyruk, Toy ve Anadolu Dağ Turnası kuş türlerini korumaya yönelik herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?

2-Bu kuş türlerine ev sahipliği yapan Bulanık, Malazgirt ve Ceylanpınar Ovaları ile Van Gölü ve Çevresini korumaya yönelik herhangi bir çalışma yapılacak mıdır?

3-Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da yer alan bu Önemli Doğa Alanlarını korumaya yönelik şimdiye kadar herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?

4-Kuş türlerini korumaya yönelik herhangi bir çalışma planlanmakta mıdır?

5-Ülkemizin uluslararası öneme sahip sulak alanlarından biri olan Van Gölü ve çevresinin doğal yapısının korunması ve geliştirilmesi için yapılan herhangi bir çalışma var mıdır?

6-Göçmen kuşların yaşam alanlarını etkileyen; yabani bitki ve hayvan varlığının yaşamının devamlılığı için engel teşkil eden faaliyetlerin durdurulması ve gerekli önlemlerin alınması konusunda herhangi bir çalışmanız var mıdır?

CEVAP:

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde önemli doğa alanlarını koruma ve burada yaşamını sürdüren kuş türlerinin neslinin tükenme tehlikesi ile karşı karşıya olması sebebi ile alınan önlemler titizlikle sürdürülmekte olup, kuş türlerinin neslini korumak için üreme ortamları her sene Ava Kapalı Saha olarak belirlenmektedir.

Bu kapsamda Erçek Gölü ve çevresinde 2002-2004 yılları arasında yapılan araştırmada göldeki kuş türü sayısının 179 olduğu ve bunların büyük bir kısmı Red Data Book kategorilerinde yer aldığı saptanmış olup, birçok kuş türünün barınma ve üreme alanı olan Erçek Gölünde, 10 çiftten fazla Dikkuyruk Populasyonu kuluçkaya yattığı tespit edilmiştir.

2011 yılında Mülga Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından Tür Eylem Planı çerçevesinde Mülga Van İl Çevre ve Orman Müdürlüğü'ne 40.000 TL ödenek aktarılmış, aktarılan bu ödenek ile " Van İli Erçek Gölü Havzasında Mevcut 7 Adet Kuş Türü Konusunda Bilinçlendirme Projesi " yapılmıştır. Proje ile Bölgedeki tüm Kuş Türlerinin korunmasına ve tanıtımına yönelik yerel düzeyde kurumsal kapasitenin oluşturulması ve gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmıştır.

Projede kapsamında;

- 1- Flamingo- (Phoenicopterus ruber),
- 2- Dikkuyruk (Akbaş)- (Oxyura leucocephala),
- 3- Angıt- (Tadorna ferruginez),
- 4- Kızıl Şahin- (Buteo rufinus),
- 5- Saz Delicesi- (Circus aeruginosus),
- 6- Kılıçgaga- (Recurvirostra avocetta),
- 7- Kız Kuşu- (Vanellus vanellus),

olmak üzere 7 adet Kuş Türü için; 6.000'er adet broşür (Toplam 42.000 adet), 2.500'er adet poster (Toplam 17.500 adet) ve Toplam 5.000 adet de tanıtım CD'si hazırlanmıştır.

Bölgedeki Kuş Türlerinin korunmasına ve tanıtımına yönelik; 25-27 Ekim 2011 tarihinde Van İlindeki ilgili kurumların temsilcilerine, İl Genelindeki Muhtarlar ve Erçek Gölü Havzasında bulunan köy muhtarlarına olmak üzere 3 ayrı eğitim çalışması yapılması planlanmıştır; 23 Ekim 2011 ve 9 Kasım 2011 tarihlerinde Van İlinde yaşanan depremler nedeniyle bu eğitim çalışmaları yapılamamış ve hazırlanan Broşür, Poster ve CD'lerin dağıtımına ara verilmiştir olup, bu projenin 2012 Yılı Haziran ayı içerisinde ilgili gruplara eğitimlerin verilmesi ile tamamlanması planlanmaktadır.

Bununla birlikte yine Erçek Gölü için, 150.000,00 TL ödenek ile Erçek Gölü Sulak Alan Yönetim Planının 2012 yılı içerisinde yapılması planlanmaktadır. Bundan sonraki yıllarda Van İli sınırları içerisinde bulunan diğer tüm sulak alanlarda da yapılacak olan Yönetim Planları ile bu alanların daha etkin bir şekilde korunması sağlanacaktır.

Koruma faaliyetleri kapsamında 100. Yıl Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi Hayvan Hastanesi "Kurtarma Merkezi" olarak kullanılmaktadır. Bu doğrultuda gerek vatandaşlar tarafından gerekse Ağrı, Hakkari, Bitlis, Diyarbakır, Muş illeri tarafından teslim edilen hasta ve yaralı yaban hayvanları bu Kurtarma Merkezinde tedavi edilmekte ve tekrar doğal ortamlarına bırakılmaktadırlar.

Bu şekilde tüm bölgedeki yaban hayvanlarının tedavisi gerçekleştirilmekte olup, 2011 yılı sonuna kadar Kurt, Kartal, Kızıl Şahin, Şahin, Toy, Sakallı Akbaba, Kara Akbaba, Kızıl Akbaba, Balaban, Kukumav Kuşu, Puhu, Flamingo, Telli Turna, Gri Balıkçıl, Erguvani Balıkçıl, Kaya Kartalı, Küçük Kerkenez, Çaylak, Kızıl Tilki, Van Gölü Martısı, Çil Keklik, Kınalı Keldik gibi 60'tan fazla yaban hayvanı Kurtarma Merkezinde tedavi edilmiş, doğaya salınabilecek durumda olanlar doğaya salınmış, doğaya salınamayacak durumda olan (kanadı veya ayağı kesilmek zorunda olanlar) yaban hayvanları ise Gaziantep Hayvanat Bahçesine gönderilmiştir.

Muş İlimizde kuş türlerinin ve yaban hayatının korunması amacı ile Bulanık ve Malazgirt ovaları "Ava Yasak Saha" olarak belirlenmiş olup, kış mevsiminin bu sene çok sert geçmesinden dolayı yaklaşık 10 ton yem araziye bırakılmış ve bu çalışmalar halen devam etmektedir. Yemleme çalışmaları her yıl periyodik olarak yapılmakta olup, kuş türlerini korumaya yönelik olarak doğal hayatın korunması ile ilgili afiş ve broşürlerin köy muhtarlıklarına, avcı derneklerine, okullara ve halkın rahat bir şekilde görebileceği mekanlara asılarak dağıtımı yapılmakta ve nesli tehlike altında olan türlerin korunması, avlanmaması ve avlayanların ilgili birimlere ve kolluk kuvvetlerine bildirilmesi konusunda halkımızı bilinçlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

Avcılığın yoğun olarak yapıldığı yerlerde denetimler sıkı bir şekilde yapılmakta ve kaçak avcılıkla ilgili olarak kolluk kuvvetleriyle birlikte koordineli bir şekilde çalışmalar sürdürmektedir olup, 1977 den beri avlanması yasak Toy Kuşunun her yıl belirlenen avlama tazminatı cezası 2011 yılı için 3.500 TL olarak belirlenmiştir.

Bölgede 2005-2011 Yılları arasında 108 kişi hakkında yasa dışı avcılık nedeniyle Av Kabahati Tutanağı düzenlenmiş olup, bu kapsamda; İdari Yaptırım Kararları karşılığı 82.964,48 TL, vurulan yaban hayvanları için 33.550,00 TL tazminat talep edilmiş, 49 Adet Pompalı, Y. Otomatik Yivsiz Av Tüfeği, çok sayıda Fişek, Kafes, Tuzak Malzemesi vb. av malzemesine ait müsadere kararı alınmıştır.

